

глупост. Фанатикът tout bonnement³⁴⁸ вярва, че иконата лекува, а ако тя не успее, то някоя друга икона на Дева Мария или на някой светец ще постигне същата цел. Тази слама е вършана хиляди пъти, десетки хиляди пъти, но напразно – точно толкова напразно, колкото безрезултатна е удивително простата Първа Божа заповед³⁴⁹. И докато фетишът устоява на времето, йерофантът ще го нарича обикновен „символ“, а невежият богомолец, напълно неспособен да го разбере, ще боготвори символа заради самия него – каквото всъщност се очаква да стори.

Според Й. Б. Фридрих, „Symbolik der Natur“, мидената черупка, тъй като е продукт на морето или на всепораждащата влага, а много по-вероятно заради формата си, символизира жената. Затова мидените черупки са посветени на „Венера, богинята на Любовта, родена от морето“ („Museo Bourbonico“, том VI, с. 10. Куглер, „Handbuch der Geschichte der Malerei“³⁵⁰, Берлин, 1837 г., том IV, с. 311. Преведена също от сър Х. Остин Лейард). Бидейки един от най-големите символи на плодородната Природа или на живота и светлината, и отрицание на безплодието, липсата на наслада, тъмнината или небитието, тя, разбира се, е амулет срещу магии и злини. Това че циганите са я запазили като мощен агент на „късмета“, е изключително интересно и показва до каква степен са повлияни от древния символизъм, който е формирал успешно не една, а много митологии. Както Влислоцки изрично подчертава, сред унгарските цигани способностите или магическите сили на черупката зависят от степента на гореспоменатото сходство.

Тази връзка на мидените черупки със загадъчното и магическото се открива и сред циганите на Изток, както е показано в моя труд, озаглавен „Циганите“. Там е описано нещо, което съм виждал много пъти в Кайро:

---

³⁴⁸ Чисто и просто (фр.) – б. пр.

³⁴⁹ „Да нямаш други богове освен Мене. Не си прави кумир и никакво изображение на това, що е горе на небето, що е долу на земята, и що е във водата и под земята“ – б. пр.

³⁵⁰ „Наръчник по история на живописата“ (нем.) – б. пр.